

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. III. Quam in hoc Regaliæ negotio PP. Societatis personam egerint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

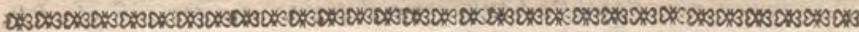

§. III.

Quam in hoc Regalia negotio PP. Societatis Personam egerint?

Summaria.

1. *Quàm difficile in causa tam lubrica vitatis extremis medium teneatur.*
2. *Sparsa in PP. Societatis querela.*
3. *Et quibus ex causis in suspicionem adducti.*
4. *Defensa variis rationibus Societas, nec culpam paucorum omnibus adscribi.*

I.

Ultra in hoc Regaliæ negotio, conventuque Parisiensi evenere, quæ Societatis fidem, tot aliis vinculis Romano Pontifici obligatam, visa sunt defœdare. Mallemus silentio ea premi, quàm Soli exponi; non quòd Societatis culpam aliquam agnoscamus; sed quòd pejora faciliùs credantur, & plerùmque aliquorum maculæ in omnes redundent, etiam innocentes; non istorum quidem, sed opinantium vitio. Cùm verò, quæ à quibusdam Societatis PP. in hac causa gesta sunt, jam passim, & in publicum emerferint, nostrarum partium duximus, sigillatim omnia, candidèque in medium proferre, & quid veritati consentiat, deinceps aperire.

Nemo inficias iverit, prudentissimum esse, qui mediâ incidit, cùm ad latus præcipitia occurrunt. Causa, de qua agimus, inter potentissimum Regem, & æqui amantissimum Pontificem vertebatur. Christianum ac Religiosum esse, & tamen Vicario Christi obniti, quanti erat criminis? In Gallia vivere, & Gallia

L

Regem

82 Præluđ. §. III. Quam in hoc Regaliæ negotio

Regem provocare, quanti periculi? medio ingredi, & ad neutrum flectere utrôque invitante, immo premente, quantæ artis juxta ac prudentiæ? Erit ergo, quem sciendi cupidus incessat, quam in hac scena Religiosi Personam egerint, Societatis præsertim, Aulis addicti, & in omnem ventum parati.

II. Variæ de illis totâ hâc Historiâ querelæ miscentur. Joannes Cerle Magnus Ecclesiæ Apamiensis Vicarius in Mandato ad Clerum Apamiensem Anno MDCI XXXI. recenset. *Reclerem ipsum Collegii Apamiensis curdam Regalistsæ censuris implicito, à quo alii abhorrebant, apertas ulnas obtulisse, & in amplexum recepto exclamasse: Vivat Regalia. Crederes in Martyrem, non excommunicatum incidisse. Professorem Rhetoricæ in eodem Collegio Discipulorum corona varia, & indigna ex Pontificum vitis narrasse, quo illis odium, contemptumque summi Pastoris persuaderet, tanto majori damno, quod illa civitas nuper ad Catholicam fidem reversa summâ potius veneratione in Vicarium Christi imbui deberet.*

Idem Joannes Cerle in libello ad Summum Pontificem dato, post depictam Ecclesiæ Apamiensis miseriam hæc adjungit: *Non habent alios Regalistsæ Consiliarios, Patronos, Amicos, nisi ipsos P.P. Societatis: Per hos fit illis in Aulam aditus. Non immeritò quissiam dixerit Regalia Parentes esse; P. Ferner Nutritium, & Educatores P. de la Chaire; Praconem P. Maymburg.* Hactenus Joannes Cerle.

III. Quod si quæras, quâ ratione fieri possit, ut tam alienâ à suis Institutis pietate, quam profitentur, acceptisque à Romana Ecclesia beneficiis, hæc in animum induxerint? Respondent: *Magnis premiis, qui Regi favent, donari: P. Maymburgo, qui classicum discordiæ cecinit, opes, Palatia, & honorem delatos. Regio Confessario Societatis Viro Beneficia Regaliæ dispensanda committit; quibus Principes sibi Familias obstringat, & Societatem muniat. Patres navata opera pretium, Collegia à Rege accepisse, & plura in dies expectare. Romanum Pontificem male in P.P. affectum, quod illorum tam multis sententiis, & integro Amadæi libro damnatis plus nimio ostenderit. Ergo ad liliam divertisse, & apes imitatos in hunc florem, à quo plus mellis sperarent, relicto Vaticano dilapsos.*

IV. Hæc utcûque dicantur, adduci non possumus, ut Societatem ipsam in culpam vocemus: nec vocabit planè, qui Societatis instituta, prudentiam, & à summis Pontificibus accepta beneficia animo

animo æstimaverit. Solemni voto se Papæ obstringunt, Eique obedientiam profitentur, quam nisi DEO votisque illudant, negare haud possunt; sic enim Diplomate Pontificio Julii III. loquuntur: *Quamvis Evangelio doceamur, & fide Orthodoxâ cognoscamus, omnes Christi fideles Romano Pontifici tanquam Capiti, ac Jesu Christi Vicario subesse, ob devotionem tamen Sedis Apostolica, & majorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiores Sancti Spiritus directionem, summopere conducere judicavimus, singulos Nos, & quicunque eandem imposteriorum professionem emiserint, ultra illud commune trium votorum vinculum, speciali adhuc voto adstringi, ut quicquid Romani Pontifices jusserint ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, sine ulla tergiversatione illico exequi teneamur.* Quis credat eos, qui nefas ducerent sub aptico, nudoque Sole labem aliquam Castitati aspergere, voluisse in conspectu orbis totius Papæ bellum movere, Cui non minùs, immo multò magis obedientiam voto, quàm cælibatum dedicârunt? Cùm Parisiis, Venetiisque PP. pellerentur, hoc illis præsertim vitio, & culpæ datum, quòd nimiam, at Regibus invisam, exosamque Pontifici tribuerent auctoritatem, ut videre est apud Thuanum *in vita Henrici IV.* nunc si hanc ipsam auctoritatem impugnatam eant, toties, & cum invidia defensam, quid dicat Orbis, nisi Chamæleontem, aut Pavonis caudam PP. imitari, de qua Tertullianus: *Semper alia, nunquam eadem; toties mutanda, quoties movenda.* Quis fidem illis amplius haberet, si Cui tantum debent, non solum deserant, sed etiam impugnent? Nimis multa, & recentia sunt beneficia, quæ à Paulo III. Julio III. Pio IV. & V. Gregorio XIII. Clemente VIII. Alexandro VII. Societas accepit, ut illorum aut memoriam deponat, aut gratitudinem. Et si alia defessent, illud emineret, quòd Societas, quicquid in Galliis habet, Summo Pontifici debeat. Cùm enim sub Henrico IV. Galliarum Rege sicarius quidam, Castellus nomine, ferrum in Regem strinxisset, sed dente tantum excusso, manus errasset; PP. Societatis, quos suspicio afflabat, sed immeritò, totâ Galliâ expulsi, additâ publicâ in loco ex saxo Pyramide, ubi causa proscriptionis legebatur. Sed Clemens VIII. assiduis precibus, querelis, consiliis, Regem pulsare non destitit, donec proscriptio refigeretur, Patribus in gratiam, & regnum acceptis: quod unicè Clementis VIII. precibus & auctoritati datum est, alioquin repugnante Senatu, & infinitas rationes opponente, quas videre est apud

Thuanum *lib. 136.* Sed vicit Clementis in Societatem affectus, Cui tanta hoc negotium curæ fuit, ut nullum magis, nec unquam cum Offate Cardinale Pontifex loquebatur, ut Societatis reditum validissimis rationibus & officiis non premeret. (a) Jam prudens aliquis se cum expendat, fieri ne possit, ut Societas in illo Regno, quo cum dedecore excesserat, Romanique Pontificis Beneficio redierat, nunc & restituta, & florens contra Benefactorem insurgat, & illic theatrum amori, & reverentiæ debitum, ingratitude aperiatur, Illique, à quo pacem accepit, bellum denuntiet? quasi verò prudentissimi Viri non facile præfagiant, se aut ingratitude, aut perfidiæ norandos, & causam plerisque obluros credendi vera esse, quæ tam multis, variisque libellis contra Societatem, ejusque in Principes fidem quotidie scribuntur.

Nec deerunt, qui, quod olim Veturia filio Coriolano, cum Patriæ arma inferret, ex persona Pontificis Societati obtrudant: *Ergo nisi Ego Vos Gallia peperissem, Roma non oppugnaretur? Livius Decade. 1.* Hæc plane de PP. Societatis credi non possunt, quibus si reverentiam in Christi Vicarium etiam demas, satis tamen prudentia consuleret, non posse sine ingenti damno, ultimòque dedecore ab Illis hoc fieri. Redibunt in gratiam Gallus, & Papa: tunc enim verò Pontificem, aulamque Romanam nec facti memoria deseret, nec facilitas, & causæ vindicandi: oculati sunt nimis PP. Societatis, ut ista non videant; Quid profuisset per tot maria, & spacia terrarum sub Gregorio XIII. & Alexandro VII. Japones, Chinæque Romam adduxisse veneraturos Pontificem, nunc verò ab Eiusdem obsequio Gallos avocare? Aut illud adulatio fuerit, aut istud impietas, neutrum in Societatem cadit.

Quæ igitur Apamiis contingere, aliquorum fuit culpa, quæ adscribi omnibus non debet. Jam dudum jure definitum est, ut delictum Prælati Ecclesiam non oneret, quantum minus delictum Rectoris, Magistri, aut alterius privati Societatem deformet? quam tu plantam reperies, inter cujus flores, fructusque vermis non repat? Ergo Societatem ipsam, non paucos ex illa, hoc est, plantam, non vermes absolvimus, quibus, ut voles, irascaris, floribus tantum, fructusque illas, nec in culpam adductis.

§. IV.

(a) Vide Epist. Gallicas Offatis præsertim 8. 10. 11. 27. 119. & 120.